

บทที่ 5

สรุป อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

การวิจัยเรื่อง “การศึกษาคำสื่อจินตภาพในเพลงโคราชของกำปิ่น บ้านแท่น” ในครั้งนี้มีวัตถุประสงค์

เพื่อศึกษาคำสื่อจินตภาพในเพลงโคราช ของกำปิ่น บ้านแท่น

ผู้วิจัยสรุปผลการวิจัยตามวัตถุประสงค์ ดังนี้

วัตถุประสงค์ข้อที่ 1. เพื่อศึกษาคำสื่อจินตภาพในเพลงโคราช ของกำปิ่น บ้านแท่น ผู้วิจัยพบว่า เพลงโคราช ของกำปิ่น บ้านแท่นปี 2544 – 2548 มีการใช้คำสื่อจินตภาพใน 2 ลักษณะใหญ่ๆ คือ

1. ด้านการสร้างภาพพจน์
2. ลักษณะของจินตภาพ

1. การสร้างภาพพจน์

ผลการวิจัยพบว่า คำสื่อจินตภาพในเพลงโคราช ของกำปิ่น บ้านแท่น ในปี 2544 – 2548 มีการสร้างภาพพจน์ เป็นการใช้คำที่เป็นสำนวนโวหาร ทำให้นึกเห็นเป็นภาพมีลักษณะเชิงเปรียบเทียบทั้งในแง่รูปธรรม และนามธรรม ผู้ฟังเพลง จะมีส่วนร่วมในการคิด เชื่อมโยง ความหมายของคำกับประสบการณ์ของตน ทำให้เข้าใจสารที่สื่อไว้ในเพลงมากยิ่งขึ้น

1.1 อุปมา

ผลการวิจัยพบว่า เป็นการเปรียบเทียบสิ่งที่เหมือนกัน โดยใช้คำเชื่อมปาดังดั่ง คือ เสมอ สิ่ง เพียง เหมือน โดย ฉนั้น และคำ 2 พยางค์ ได้แก่ คือดั่ง เป็นดั่ง โดยดั่ง เหมือนดั่ง เป็นดั่ง ทำเนียม เปรียบปาน เปรียบเทียบร่างกายมนุษย์และสัตว์กับธรรมชาติและอณูมณินิยมเปรียบเทียบร่างกายทั้งหมด มากกว่าพรรณนาความงามของอวัยวะแต่ละส่วน เปรียบเทียบอารมณ์ความรู้สึกกับธรรมชาติ เปรียบเทียบความร้อนรุ่มด้วย ความทุกข์ ความโกรธ กับไฟและความร้อน นำธรรมชาติมาเปรียบเทียบเพื่อแสดงจำนวนหรืออำนาจยิ่งใหญ่ธรรมชาติที่นำมาเปรียบเทียบมีทั้งปรากฏการณ์ธรรมชาติ พืชและสัตว์ ได้แก่ ฟา น้ำ นิยมใช้การบรรยายเหตุการณ์ นำธรรมชาติมาเปรียบเทียบกัน ปรากฏในการชมธรรมชาติ การพรรณนาและบรรยาย

เหตุการณ์ นิยมเปรียบเทียบ สัตว์ โลหะธาตุ ปราภฏการณ์ธรรมชาติกับพืชสัตว์ และปราภฏการณ์ธรรมชาติกับพืชหรือสัตว์ และปราภฏการณ์ธรรมชาติ

1.2 อุทาหรณ์

ผลการวิจัยพบว่า เป็นการเปรียบเทียบเรื่องราว เหตุการณ์หรือความคิดสองอย่างที่มีความหมายต่างกัน ว่าคล้ายกัน เมื่อวิเคราะห์ความหมายลึกๆ ลงไปแล้วก็จะตีความกลมกลืนกันได้ มีลักษณะแตกต่างจากอุปมาคือ อุปมาเป็นการเปรียบเทียบถ้อยคำอุทาหรณ์เปรียบเทียบข้อความนำธรรมชาติของพืชและสัตว์มาเทียบมนุษย์ จะเปรียบเทียบทั้งคุณสมบัติพฤติกรรม อารมณ์และความรู้สึก นำประสบการณ์ชีวิตมาเปรียบเทียบแสดงคุณสมบัติ หรือพฤติกรรมของมนุษย์สิ่งที้นำมาเปรียบเทียบนิยมนำเครื่องอุปโภค บริโภค และกิจการงานอาชีพมากกว่าถึง นำปราภฏการณ์ธรรมชาติมาเปรียบเทียบกับมนุษย์ ผู้แต่งเพลงเปรียบอารมณ์ความรู้สึก พฤติกรรม และคุณสมบัติของมนุษย์กับปราภฏการณ์ธรรมชาติ

1.3 อติพจน์

ผลการวิจัยพบว่า การกล่าวเกินจริงเพื่อเน้นความรู้สึก เป็นกลวิธีของผู้แต่งเพลงที่จะเลือกใช้ภาษาได้ตามความต้องการ ช่วยให้ผู้ฟังเข้าถึงจินตนาการหรืออารมณ์ของตน โดยมีต้องคำนึงถึงความเป็นจริง นิยมใช้ในการพรรณนาอารมณ์ ความรู้สึกและการบรรยายเหตุการณ์

1.4. อุปลักษณ์

ผลการวิจัยพบว่า เป็นการเปรียบเทียบโดยไม่ใช้คำเชื่อมหรือเปรียบสิ่งหนึ่งเป็นสิ่งหนึ่ง ปราภฏที่ใช้ไม่มากนัก เปรียบเทียบโดยไม่ใช้คำเชื่อม สังเกตได้จากการกล่าวถึงสิ่งที่จะเปรียบเทียบกัน แต่ไม่ปรากฏคำเชื่อมอยู่ด้วย เปรียบสิ่งหนึ่งเป็นสิ่งหนึ่งโดยใช้คำเป็นคู่ พบอยู่น้อยมาก ส่วนมากเป็นคำซ้ำ

1.5 บุคลาธิษฐาน

ผลการวิจัยพบว่า มุ่งสร้างเรื่องราวให้เกิดชีวิตชีวา และสะท้อนอารมณ์ กำปั้น บ้านแท่น สร้างความรู้สึกนึกคิดและกิริยาอาการต่างๆ ให้แก่สรรพสิ่ง เช่น ลม เดือน นิยมใช้ในบทธรรมชาติ บทพรรณนาและบรรยาย

1.6 ปฏิรูปจน์

ผลการวิจัยพบว่า การอ้างอิงบุคคล เหตุการณ์ สถานที่ บุคคลหรือ ข้อความซึ่งเป็นที่รู้จักกันโดยทั่วไป เช่น สุภาษิต เหตุการณ์ บุคคล ใช้การอ้างอิงถึง ซึ่งเป็นที่รู้จักกันในท้องถิ่นที่รู้จักคุ้นเคย

1.7 นามนัย

ผลการวิจัยพบว่า การเอ่ยถึงสิ่งหนึ่งแต่มีความหมายเป็นอย่างอื่นคล้ายสัญลักษณ์ซึ่งเป็นการกล่าวถึงสิ่งแทนสิ่งใดสิ่งหนึ่งผู้แต่งเพลงใช้คำเรียกแทนชื่อชายหญิง

1.8 आवัตพากย์

ผลการวิจัยพบว่า คำแทนการใช้คำแทนผลสัมผัสที่ผิดไปจากธรรมดา พบที่ใช้บ่อย มักใช้แสดงอารมณ์ ความรู้สึกหรือสภาพจิตใจ

1.9 สมพจน์นัย

ผลการวิจัยพบว่า การเปรียบเทียบโดยใช้คุณสมบัติเด่นของสิ่งหนึ่งสิ่งใดแทนความหมายทั้งหมด

2. ลักษณะของจินตภาพ

ผลการวิจัยพบว่า ผู้ประพันธ์เพลงที่ชัดเจนประสบการณ์ชีวิตและรู้จักเลือกประสบการณ์นั้นๆ มาผสมผสาน กลั่นกรองความรู้สึกนึกคิด อารมณ์สะท้อนใจ เป็นถ้อยคำในเพลงโคราช ถ้อยคำเหล่านี้จะช่วยเนะภาพให้เกิดขึ้นในจิตใจของผู้ฟังได้เพียงใด ย่อมขึ้นอยู่กับประสบการณ์ร่วมของผู้ฟังกับผู้ประพันธ์เพลง เพราะการฟังเพลงโคราช เป็นการค้นหาความหมายที่ขึ้นอยู่กับวัฒนธรรมและสิ่งแวดล้อมในสังคมด้วยจินตภาพหรือภาพในจิตจึงจะสอดคล้องกัน

2.1 จินตภาพความเคลื่อนไหว

ผลการวิจัยพบว่า ผู้ประพันธ์เพลงจะเลือกใช้คำแสดงภาพเคลื่อนไหวซึ่งเป็นผลสัมผัสจากตามาเปรียบเทียบเพื่ออธิบายสิ่งต่างๆ ที่ต้องการให้ผู้ฟังภาพเชื่อมโยง และเข้าใจได้ อาจใช้คำรูปธรรมมาอธิบายนามธรรมด้วย คำที่นิยมใช้เป็นคำเกี่ยวกับปรากฏการณ์ธรรมชาติ ได้แก่ น้ำ ดิน ฝน ที่ผู้ฟังคุ้นเคย มาสร้างภาพอารมณ์ ความรู้สึกแสดงอำนาจยิ่งใหญ่หรือจำนวนมากมาย

มหาศาล ได้แก่ ความร้อน แสง สี และเสียง ซึ่งสัมผัสได้ด้วย กาย ตาและหู ผู้ประพันธ์เพลงจะนำภาพพลังงานที่สัมผัสได้ด้วย กาย ตาและหู จะนำภาพพลังงานที่สัมผัสได้เหล่านี้มาชี้แนะความรู้สึกนึกคิด เพื่อเข้าถึงความหมายลึกด้านอารมณ์ความรู้สึกหรือนึกเห็นความงาม ความไพเราะของสิ่งนั้นๆ

2.2 จินตภาพในรูปพลังงานต่างๆ

ผลการวิจัยพบว่า ความร้อน แสง สี และเสียง ซึ่งสัมผัสได้ด้วย กาย ตาและหู ผู้ประพันธ์เพลงจะนำภาพพลังงานที่สัมผัสได้เหล่านี้มาชี้แนะความรู้สึกนึกคิด เพื่อเข้าถึงความหมายลึกด้านอารมณ์ความรู้สึกหรือนึกคิดเห็นความงาม ความไพเราะของสิ่งนั้นๆ ความร้อนของไฟ ถูกนำมาใช้แสดงอารมณ์ ความรู้สึก อารมณ์โกรธรุนแรงและอารมณ์ทุกข์โศกทั้งปวง แสง สี เป็นพลังงานที่สัมผัสได้ด้วยตา ผู้ประพันธ์เพลงนำมาใช้ประโยชน์ในการแนะนำอารมณ์ความรู้สึก ความงดงามของสตรีเพศ และสรรพสิ่ง ตลอดจนเน้นสีสันโดยตรง เสียง เป็นพลังงานที่สัมผัสได้ด้วยหู จินตภาพด้านเสียงปรากฏเมื่อ ผู้ประพันธ์เพลงต้องการอธิบาย ให้ความรู้สึกนึกคิดเสียงไพเราะ เสียงของสรรพสิ่งความยิ่งใหญ่ อำนาจหรือการเข้าถึงอารมณ์ความรู้สึกของผู้ประพันธ์

อภิปรายผล

จากการศึกษาคำสื่อจินตภาพ ในเพลงโคราช ของกำปิ่น บ้านแท่น ในปี 2544 -2548 พบว่ามีการใช้คำสื่อจินตภาพ ในเพลงโคราช มากมาย เช่น การอุปมา อุทาหรณ์ อติพจน์ อุปลักษณ์ บุคลาธิษฐาน ปฏิรูปพจน์ นามนัย อาวตพากย์ สมพจน์นัย จินตภาพความเคลื่อนไหว และจินตภาพในรูปพลังงานต่างๆ เนื่องจากชาวโคราชยังยอมรับคำเหล่านี้ และถือว่าได้ฟังเพลง ได้ใช้อยู่ในชีวิตประจำวัน ซึ่งคนส่วนมากไม่รู้เลยว่าคำเหล่านี้ เป็นคำที่สื่อจินตภาพให้ภาพพจน์ต่างๆ สังเกตในปัจจุบันจะเห็นได้ว่าเพลงโคราชในยุคปัจจุบัน ผู้ประพันธ์เพลงนิยมใช้คำสื่อจินตภาพมาใช้เป็นจำนวนมาก เป็นเพราะความเจริญในปัจจุบัน มีศิลปวิทยาการต่างๆ และอิทธิพลของสื่อมวลชนอีกทั้งความนิยมของคนที่ยังฟังเพลงจึงส่งผลในแง่บวกของธุรกิจการค้าด้วย

ดังนั้นผู้วิจัยได้เห็นว่า จากวัตถุประสงค์ของการวิจัย คือเพื่อศึกษาคำสื่อจินตภาพที่ปรากฏในเพลงโคราชของกำปิ่น บ้านแท่น ผู้วิจัยได้พบลักษณะดังกล่าวในเพลงโคราช ของกำปิ่น บ้านแท่น ปี 2544 - 2548

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะเพื่อการวิจัยต่อไป

1. ควรรศึกษาคำสื่อจินตภาพในเพลงไทยลูกทุ่ง
2. ควรรศึกษาคำสื่อจินตภาพในเพลงไทยสากล